

Motion till riksdagen

1988/89:Jo965

av Marianne Samuelsson och Birger Schlaug (båda mp)

Nordiskt miljösamarbete

”Det nordiska miljöarbetet har nått botten”. Så beskriver Greenpeace det nordiska miljöarbetet efter Nordiska rådets extrasession 1988 som behandlade just miljöfrågor.

De nordiska länderna har sagt sig vilja arbeta utifrån principen: alla nordiska länder skall följa de mest ambitiösa miljömål som något annat nordiskt land har. Detta sprack – bl.a. genom svenskt agerande – under extrasessionen 1988.

I praktiken har det blivit så att sämsta krav från något nordiskt land har fått bli utgångspunkten för nordisk miljöpolitik. I det första förslaget till nordisk havsmiljöplan krävdes t.ex. en ändring av Londonkonventionen, så att denna skulle komma att omfatta även deponering av radioaktivt avfall i havsbotten. Sverige har de senaste åren varit motståndare till de andra nordiska ländernas strävanden på detta område – mycket beroende på att Sverige självt har problem med sin deponering av högaktivt avfall och därför inte vill stöta sig med andra länder inom Londonkonventionen.

Sverige bör gå i täten när det gäller att följa principen att anpassa sig till bästa nordiska miljömål som något nordiskt land har.

De nordiska länderna har tillgång till såväl mycket utbyggd vattenkraft som till biobränslen. För att klara rimliga miljömål när det gäller t.ex. minskningen av koldioxidutsläpp är det viktigt att förbränningen av fossila bränslen minskar. Visserligen ger förbränning av biobränslen också upphov till koldioxid men atmosfären tillförs inga nya mängder eftersom biomassan under sin växttid tar åt sig koldioxid. Sverige bör alltså arbeta för att koldioxidutsläppen inte får öka i Norden. Detta innebär bl.a. att bilismen inte får öka.

Kärnkraften utgör ett problem i det nordiska samarbetet. Barsebäck hotar grannlandet Danmark. Köpenhamn ligger ungefär lika långt från Barsebäck som samhället Tjernobyl låg från reaktorn Tjernobyl. En avveckling av all kärnkraft inom Norden inom 3 år är ett rimligt krav med tanke på den miljöförstöring kärnkraften leder till i alla sina led: uranbrytningen, anrikningen, de kontinuerliga utsläppen vid drift, den osäkra avfallshandlingen, transportererna av kärnavfall. Och naturligtvis på grund av olycksriskerna – Statens energiråd har slagit fast – i rapporten Efter Tjernobyl – att utsläpp av samma omfattning som i Tjernobyl kan inträffa i alla svenska reaktorer.

På grund av dumpning av den vid oljeborrning överblivna blandningen av bottenmaterial och olja får fiskarna söka sig allt längre bort från oljeletningsområdena för att fånga fisk. Det är nu viktigt att vi i de nordiska länderna slår

fast att utsläppen av oljeförorenad borrhässa förbjuds före utgången av 1989.

Mot. 1988/89
Jo965

Östersjön är ett känsligt innanhav. Oljeborrning i Östersjön kan inte accepteras. Därför bör Sverige i Nordiska rådet arbeta för att inget nordiskt land borrar efter olja i Östersjön.

Nordens skogsindustri är utan jämförelse den största källan för utsläpp av organiska klorföreningar. Utsläppen är dokumenterat miljö- och hälsovidriga. Sverige bör i Nordiska rådet arbeta för att utsläppen av klorhaltiga ämnen från massaindustrin skall ha upphört senast 1993. Klorblekt papper bör överhuvudtaget inte få säljas i de nordiska länderna efter den 1/7 1990.

Kvävetillförsel till haven är ett stort nordiskt problem. Bl.a. måste bilismen – som är orsak till en kanske rent av dominerande mängd kväve som sargar havet – minska. Öresundsbron och nya bilgenererande motorvägar får inte byggas. Kväveläckaget från jordbruket måste minska radikalt i Norden – i vissa områden bör målsättningen vara 30 % inom en treårsperiod.

Det nordiska samarbetet måste utvecklas när det gäller miljöfrågorna. Sverige bör vara med och ta initiativ.

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående yrkas

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att kärnkraften bör avvecklas i hela Norden inom 3 år.¹]

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att deponering av radioaktivt kärnavfall i havsbotten bör förbjudas,¹]

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att en nordisk avvecklingsplan för de fossila bränslena bör utarbetas med målet att 80 % skall vara avvecklade inom 25 år,¹]

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att koldioxidutsläppen inte bör få överskrida dagens nivå,

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att bilismen bör minska med 25 % inom 10 år.²]

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att nya bilgenererande motvägar och Öresundsbron inte bör byggas,²]

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att förutsättningarna för en tunnel, endast för tågtrafik, mellan Malmö-Köpenhamn bör utredas,²]

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att havstransporter av radioaktivt avfall inte bör accepteras och att lastning och lossning av dylikt avfall inte bör tillåtas i nordiska hamnar,³]

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att dumpning av oljeförorenat borrhässa bör förbjudas,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att utsläppen av klorhaltiga ämnen från massaindustrierna i Norden bör förbjudas senast 1993,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att klorblekt papper inte bör få säljas i Norden efter den 1 juli 1990,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att kväveläckaget från jordbruket i stora delar av Norden bör minska med 30 % inom tre år, **Mot. 1988/89 Jo965**

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att de bästa miljökraven i något nordiskt land bör vara riktlinje för andra nordiska länder.

Stockholm den 25 januari 1989

Marianne Samuelsson (mp)

Birger Schlaug (mp)

¹ 1988/89:N477

² 1988/89:T255

³ 1988/89:Fö730